

**Sensitieve opvoeders
in de kinderopvang**

19 Mei 2010

Marij Eliëns

Ardi van Wiechen

Marij Eliëns

~ AIT-coördinator Gezondheidszorg

* De Combinatie Jeugdzorg

* Korein Kinderplein

~ Projectleider Baby Extra

~ Universiteit van Tilburg

~ Stg. Lichaamstaal

~ Stg. Babywerk

**Wat een baby
van 15 minuten al kan!**

**'... het optimaliseren van de
kansen op een goede
sociaal-emotionele en
gehechtheidsontwikkeling...'**

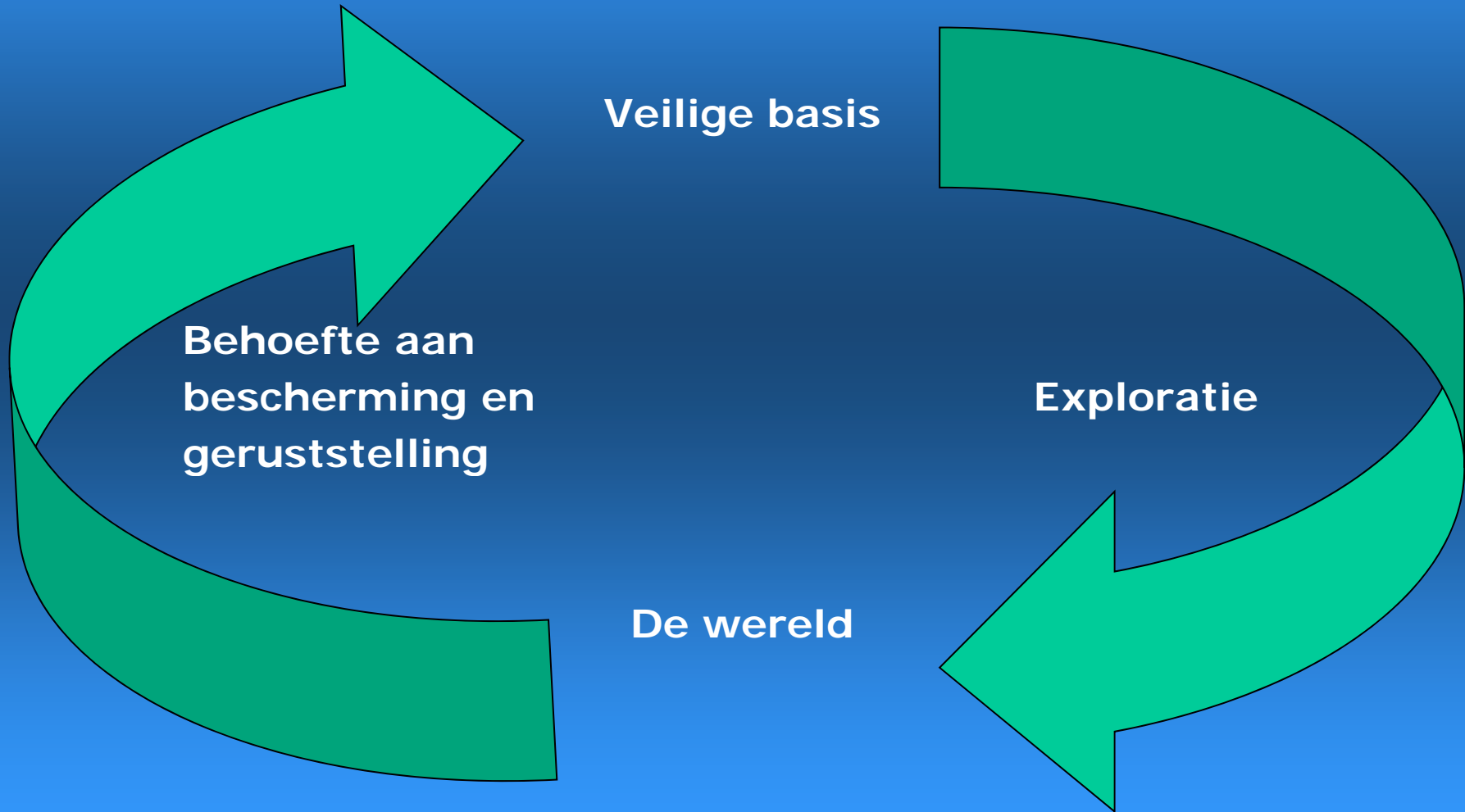
Harlow's (1958) experiments

Twee stellingen

(M.H. van IJzendoorn, 2001, 2007)

- Van nature heeft een baby de neiging gehecht te raken
- Opvoeding bepaalt de individuele verschillen in de kwaliteit van gehechtheid

Goede gehechtheid

Maar gehechtheid kan ook de
hersenenontwikkeling beïnvloeden en dus
het brein al vroeg sensitiseren

(Schore, 2002; Perry, 1995)

**Bij de foetus (in de baarmoeder),
worden ongeveer 250.000.000
hersencellen per minuut geproduceerd.**

Ervaring activeert specifieke neuronale connecties

Het brein ontwikkelt niet veel nieuwe cellen, maar de bestaande cellen beginnen efficiënter te werken – vormen meer complexe neurale netwerken.

Delen van positieve ervaringen met een verzorger beïnvloedt de hersenontwikkeling en de ontwikkeling van regulatie

Aitken & Trevarthen (1993)

Factoren die van invloed zijn op gehechtheidsrelatie

- Mogelijkheid relatie aan te gaan (Zeanah & Boris, 2001)
- Kwaliteit van de zorg / sensitiviteit (Ainsworth e.a. 1978)
- Kenmerken van het kind (Belsky, 1984)
- Gezinsomstandigheden
- Kenmerken van de ouder zelf (Marvin & Pianta, 1994)

- * **Baby's nemen vanaf de geboorte initiatieven om contact te maken en om zich te hechten**
- * **Sensitief zijn voor deze initiatieven**

- * Baby's hebben zelf een aandeel in hun ontwikkeling door de volwassenen uit te lokken**
- * Interactie veelal met lichaamstaal**
- * Kwaliteit van de interactie hangt samen met de sensitiviteit.**

- * **Verzorgers zien de contactinitiatieven en reageren hier op**
- * **Ontwikkeling van het kind wordt zo ondersteund door verzorgers**
- * **Samen genieten van het contact**

AFSTEMMEN

- * Attent zijn en begrijpen**
- * Interactie is dynamisch**
- * Emotionele ontwikkeling**

PRETTIG LEIDING GEVEN

- * Verzorgers geven op een natuurlijke manier leiding**
- * Ondersteunen in plaats van corrigeren**
- * Zeggen wat de kinderen 'wel' kunnen doen**
- * Verzorgers zijn actief**
- * Verzorgers willen het gezellig houden**

ONTWIKKELINGSBEHOEFTE

- * Kinderen hebben een natuurlijke behoefte om te ontwikkelen**
- * Verzorgers steunen die ontwikkeling**
- * Behoefte aan aandacht en contact**

CHILDDVELOPMENT

BABY'S IN BEELD

**Video-hometraining
en Video-interactiebegeleiding
bij kwetsbare baby's**

Marij Eliëns

SWP, 2005

ISBN 90-6665-680-8

INFORMATIE

KOREIN KINDERPLEIN

EINDHOVEN

MONIQUE KONINGS

040-2948940

WWW.KOREIN.NL